

[Aksel Larsen.]

en militærordning forud for et valg fremfor at vente til efter valgkampen og valget. Forholdet er det, at det overvældende flertal af det danske folk aldeles ikke ønsker en militærordning som den, vi har, ikke ønsker sådanne udgifter til militærvæsen. Jeg tvivler personlig ikke på, at flertallet af det danske folk ønsker afrustning, fordi folket indser, at det er det eneste, der virkelig er fornuft i.

Når det er sagt, så være det også sagt, at det konservative folkeparti, som har en yderst broget vælgerskare, sikkert meget skulle have sig frabedt ikke at have fået militærforliget halet i land, før partiet skulle ud i valgkampen. Hvis man ikke havde fået militærforliget halet i land før valgkampen, ville de konservative have været forpligtet til at gå ud til vælgerne og sige: ærede vælgere, stem konservativt, så skal vi have flere oberster, så skal vi have flere generaler og flere raketter, så skal vi bruge mange flere hundrede millioner kroner til militærvæsenet, og dem skal skatteyderne betale. Det er ganske klart, at en sådan agitation ikke gør sig under en valgkamp, og det er for mig forklaringen på, at også de konservative, de store ord til trods og det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts bombastiske tale på Gaunø til trods, var så ivrige efter at få sluttet militærforliget på et tidspunkt, da alle med berettigelse ventede, at folketingsvalget ville komme i foråret 1960.

Jeg sagde før, at jeg ikke er i tvivl om, at vælgerflertallet er imod militarismen, og at vælgerflertallet ikke vil kunne indse nytten, men derimod vil kunne indse skaden af den militærordning, vi har, og for den sags skyld af en hvilken som helst militærordning, som Danmark måtte anskaffe sig i den tid, vi lever i. Det gælder alle partier, det gælder også regeringspartierne, og når jeg nu i særlig grad har lyst til at beskæftige mig med de radikale, er det ikke, fordi jeg på nogen måde vil fritage socialdemokratiet, og for den sags skyld heller ikke retsforbundet, for ansvaret for den militærordning, vi har fået, og de store udgifter, vi skal have til militærvæsenet, men fordi det radikale venstre i forbindelse med sit landsmøde har givet

udtryk for, at der var ikke andet at gøre end at slutte et militærforlig og søge at få det så billigt som muligt, for man kunne jo ikke forhindre, at vi fik en ny militærordning. Den forklaring er efter min opfattelse ikke rigtig. Jeg ved meget vel, at hvis socialdemokratiet og retsforbundet som regeringspartier absolut ville have en ny og mere kostbar, omend absolut håbløs militærordning, kunne de naturligvis have skaffet sig en sådan ved at forhandle med de konservative og med venstre og så lade de radikale ude af betragtning.

Men jeg ved også, at hvis det radikale venstre var gået i strejke over for militærordningen, hvis det radikale venstre havde erklæret: vi agter at stemme imod, så ville — ja, jeg ved ikke, om retsforbundet ville have gjort det, for der synes ikke at være grænser for, hvor store principielle kameler retsforbundet er i stand til at sluge, men så ville i hvert fald socialdemokratiet have betænkt sig ikke 7 gange, men 7 gange 70 gange, på at slutte forlig med venstre og de konservative om en ny militærordning, som det radikale venstre gik imod. Det ved enhver, at hvis det radikale venstre havde sagt nej, så havde det haft en sådan virkning på arbejderbefolkningen, at det ville have været yderst skadeligt for socialdemokratiet at sige ja. Derfor er jeg af den mening — det skal siges — at det radikale venstre var i den gunstige situation, at det kunne have nedlagt veto; men det radikale venstre kendte desværre ikke sin besøgelsestid. Ja, det er vel det væsentlige, jeg føler trang til at sige ved denne lejlighed, men der er lige godt fremkommet noget under debatten, som gør, at jeg har et par bemærkninger at tilføje. Det ærede medlem hr. Poul Møller har på de konservatives vegne krævet en nedsættelse af det offentlige forbrug. Jeg er efterhånden træt af at høre disse krav om nedsat offentligt forbrug fremsat netop fra dem, der kræver størst muligt offentligt forbrug, hvad militæret angår. Hvis man mener det alvorligt med, at man vil nedsætte det offentlige forbrug, så lad os begynde med at afskaffe de uproduktive militære udgifter, så kommer staten og for den sags skyld kommunerne også til at klare sig adskilligt bedre, og så bliver der midler til rådighed